

ՀԱՄՈՒՆՈՒԹՅԱՆՅԱՆ

ՆԱՐԻՆԵ ԵՐԱՆՈՍՅԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԵՐԳԻՅԱԿԱՆ
ՄԱՄՈՒԼԸ

1920

ԱԿԱՆ
ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ**

ՀԱՄՈ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ, ՆԱՐԻՆԵ ԵՐԱՆՈՍՅԱՆ

**ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ
ՄԱՄՈՒԼԸ 1920-ԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ
(«Շեշտ», «Զուռնա», «Կարմիր մոծակ»)**

7166

Երևան 2018

ՀՏԴ 94 (479.25):070

ԳՄԴ 63.3(5Հ)+76.01

Ս 982

**Հրատարակվում է ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի գիտական
խորհրդի որոշմամբ:**

*Հետազոտությունն իրականացվել է ՀՀ ԿԳՆ գիտության կոմիտեի
տրամադրած ֆինանսավորմամբ՝ 16YR-6A057 ծածկագրով գիտական թեմայի
շրջանակներում:*

Խմբագիր՝ ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ

Ա. Ա. Խառատյան

Սուքիասյան Հ. Կ., Երանոսյան Ն. Ս.

Ս 982 Խորհրդային Հայաստանի երգիծական մամուլը 1920-ական
թվականներին («Շեշտ», «Զուռնա», «Կարմիր մոծակ») / Հ. Սու-
քիասյան, Ն. Երանոսյան. – Եր., Էդիթ Պրինտ, 2018. – 136 էջ +
8 էջ ներդիր:

Ուսումնասիրությունը նվիրված է 1920-ական թվականներին Խորհրդային
Հայաստանում հրատարակված երեք երգիծական պարբերականների
(«Շեշտ», «Զուռնա», «Կարմիր մոծակ») հիմնադրման, ընթացքի և հրատարա-
կության դադարեցման հանգամանքների քննությանը:

Հասցեագրվում է պատմաբաններին, բանասերներին, լրագրողներին,
հայկական մամուլի և Հայաստանի խորհրդային ժամանակաշրջանի պատ-
մությամբ հետաքրքրվողներին:

ՀՏԴ 94 (479.25):070

ԳՄԴ 63.3(5Հ)+76.01

ISBN 978-9939-75-286-0

© Սուքիասյան Հ. Կ., 2018

© Երանոսյան Ն. Ս., 2018

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջաբան	3
Գլուխ I. Խորհրդահայ երգիծական մամուլի սկզբնավորման նախադրյալներն ու կայացման խոչընդոտները	9
Գլուխ II. Երգիծաբան-խմբագիրները. Վահան Թորթվենց, Էդուարդ Խոճիկ	26
Գլուխ III. «Շեշտ» (1923)	45
Գլուխ IV. «Զուռնա» (1924)	58
Գլուխ V. «Կարմիր մոծակ» (1926–1927)	70
Վերջաբանի փոխարեն	104
Օգտագործված աղբյուրների և գրականության ցանկ	107
Հավելված	115
Անձնանուններ	125
Տեղանուններ	130
Պարբերական մամուլ	133

Համո Կարենի Սուքիասյան, Նարինե Ստեփանի Երանոսյան
Խորհրդային Հայաստանի երգիծական մամուլը 1920-ական
թվականներին («Շեշտ», «Զուռնա», «Կարմիր մոծակ»)

Hamo K. Sukiasyan, Narine S. Yeranosyan

The Satirical Press of Soviet Armenia in the 1920s
(“Shesht”, “Zurna”, “Karmir motsak”)

Амо Каренович Сукиасян, Нарине Степановна Ераносян

Сатирическая печать Советской Армении в 1920-е годы
(“Шешт”, “Зурна”, “Кармир моцак”)

Շապիկը՝ Ա. Ուռուտյանի:

ԷԴԻԹ ՊՐԻՆՏ
Երևան, Թումանյան 12
հեռ.՝ (374 10) 520 848
www.editprint.am
info@editprint.am

ЭДИТ ПРИНТ
Ереван, ул.Туманяна12
Тел.: (374 10) 520 848
www.editprint.am
info@editprint.am